

melse i Lovene af 1852 og 1862, at der skulde være et bestemt Stod. Fire Aar senere, nemlig i 1871, vedtog man en Lov, som fuldstændig ophævede Stamstutteriet. Man gjorde et Forsøg paa ad privat Vej at bevare det, idet Regjeringen blev bemyndiget til at overdrage Hestebestanden og det Jordareal, som henhørte til Stutteriet, i Forpagtning til en privat Mand, for at han kunde gjøre et Forsøg dermed; men Forsøget lykkedes ikke. I 1868 blev der vedtaget en Lov, som bemyndigede Indrengsministeren til at anvende indtil 6,000 Kr. af de 22,000 Kr. til Præmier for et for hele Landet fælles Hingsteskue. Af de her nævnte Love er det altsaa nu kun Loven af 1862 og Loven af 1868, som have Betydning for Husdyravlens Fremme. Det Forslag, som idag foreligger til Behandling, tilsigter, som jeg før tillod mig at bemærke, ikke nogen stor, gennemgribende Foranstaltning. Lovforslaget gaar videre frem ad den Vej, som engang er betraadt, og det tilsigter egentlig kun en Forøgelse af Statens Tilskud til Præmier, idet det nemlig foreslaar, at de 22,000 Kr. til Præmier for ældre Hingste forøges til 30,000 Kr., og at de 13,200 Kr. til Præmier for andre Husdyr forøges til 25,000 Kr. Det bestemmer endvidere en noget anden Sammensætning af Distrikthingsteskuekommissionerne, idet den nemlig har udeladt den Bestemmelse, at Landbosforeningerne have Afgang til at udvalge nogle af Medlemmerne til disse Kommissioner, og endvidere udvidet Indrengsministerens Bemyndigelse til af de 30,000 Kr. at anvende indtil 6,000 Kr. til ethvert for hele Landet fælles Hingsteskue, saaledes at Ministeren tillige faar Ret til at anvende et Beløb af indtil 2,000 Kr. til Dyrskuer fælles for en hel Provinds. Jeg tror, at det er fuldkommen rigtigt at følge den Vej, man nu engang er slaaet ind paa. Principerne om Hesteavlens og Meningerne om, hvorledes Staten skulde skride ind og understøtte den, ere saa forskellige, at man ikke kan inklæde sig paa Noget, der sigter til en væsentlig Forandring i det Bestaaende, før efter en gennemgribende og meget nøiagtig Under søgelse af Forholdene. Jeg tror, som sagt, at det vilde være rigtigt at følge den Vej, der nu engang er betraadt ved Loven af 1862, hvad Hesteavlens angaar, og det Samme mener jeg med Hensyn til Kvægopdræt. Man maa vistnok indrømme, at de Principer, man har fulgt der, have haaret gode Frugter, idet man nu paa Dyrskuerne kan se store Samlinger af Kvæg af konstant Race og med ensartet Præg. Man maa derfor sikkert være enig i, at Kvægaflen er gaaet ikke ubetydeligt fremad, og denne Fremgang kan utvivlsomt tilskrives det Præmiesystem, der dengang blev indført. Der kunde maasse være Et og Andet at indvende imod dette System, man kunde maasse f. Ex. nok sige, at Landbosforeningerne have gjort Præmierne noget for smaa, saaledes at de Præmier, der bleve uddelte, ikke altid

svarede til den Måle og de Omkostninger, der ere anvendte paa at staffe disse Præmierede Dyr tilstede; men man tør vel ogsaa nok antage, at det efterhaanden vil gaa op for Landbosforeningerne, at de maa gjøre Præmierne større, for at Opdrætterne nogenlunde kunde faae deres Udlæg tilbage og en passende Aaakjønnelse for den Fjeld og Dimhu, de have anvendt paa deres Arbejde. Jeg kan altsaa i det Hele taget slutte mig til Lovforslaget og skal med disse faa Bemærkninger tillade mig at anbefale det til det høie Thingss Beslutning.

Beslutning: Det ærede Medlem, der aabnede Forhandlingen om denne Sag, sagde, hvad ganske rigtig var, at vore Heste ikke ere saa gode, som de burde være. Det er en Sætning, vi ogsaa anvende lige overfor Menneskeslægten. Det ærede Medlem nævnte ogsaa, at Stamstutteriet var blevet ophævet, og jeg vil dertil sige, at jeg tror, at det har været et stort Held og en Lykke for Hesteavlens i vort Land, at Stamstutteriet er blevet ophævet, thi der har Noget, der har ødelagt Hesteavlens her i Landet, saa er det tilvisse Stamstutteriet. (Modsigelse.) Tillad mig, det er min personlige Mening. Naar det ærede Medlem siger, at Hestene ikke ere saa gode, som de burde være, har jeg jo givet ham Ret deri, men jeg vil ikke give ham Ret, naar han siger, at Hestens Godhed her i Landet er i Aftagende. Det ærede Medlem har nemlig selv indrømmet, at den Hest, vi have her i Landet, er vel egnet, navnlig til Algerbrug, som jo er Landets Hovederhverv. Det ærede Medlem beklagede sig over, ikke, at Hestene ere for svære, men over, at Heste til lettere Brug ere vanskelige, for ikke at sige umulige at finde. Jeg indrømmer det, det er ganske vist noget vanskeligt, men det er heller ikke de lette Heste, som vi bør og skulle lægge Vind paa. Naar vi have Heste, der passe til vore Forhold herhjemme, maa vi absolut holde os til dem. Det forundrer mig overhovedet, at vi ere gaaede videre og videre med Hensyn til Præmiesystemet, idet det forekommer mig, at vi snarere skulde gaa tilbage i saa Henseende og holde op dermed, thi det er virkelig langt fra, at vi her mangle Interesse for Hesteavlens eller Evne til at udvilde den. Nei, Interessen for at have gode Husdyr og Evnen til at holde dem, er tilfiede, men naar det ærede Medlem vil sige, at det er Præmiesystemet, der har hjulpet til at have navnlig vor Kvægraces Godhed, tror jeg ikke derpaa. Jeg tror ligesaa lidt paa, at det hæver Kvægaflen som paa, at det hæver Hesteracen, thi, som jeg har sagt, saavel Interesse som Evne er tilfiede, og den praktiske Landmand, den egentlige Hesteopdrætter, skal nok vide at finde det, der tjener ham og Landet bedst. Jeg vil indrømme, at det for flere Aar siden kunde være hensigtsmæssigt og nyttigt at have disse Præmier, men nu forekommer det mig, at de ikke længere ere heldige.